

V Itálii bylo též něco politického rozruchu, jehož výsledkem bylo, že směřován byl se obrátit znova ve prospěch republikánské formy vlády.

Spór Norvéžska se Švédskem, vyplynulý následkem nespokojenosti Norvéžska se spojením s poslednější zemí, nabyl v poslední době vážné tvárnosti a může mít v brzkou za následek vážný boj.

Ani Rakousko nešťastně pozadu za ostatními zeměmi a mělo svou ministerskou krizi, která ostatně dosud není skončena. Zúřiví němečtí nacionálové počínali si v poslední době tak vyzývavě, zvláště v "hlavním městě německých Čech", Liberci, že rakouská vláda, známá od J. L. A. svým strannictvím k Němcům a utlačování slovanských národů, byla konečně nucena rozpustit průševským náskokem městskou radu v Liberci.

Strana mladočeská vyvinula v poslední době takovou mononou činnost, že při posledních volbách do říšské rady zvítězili až na dvě výjimky sami mladočeskí poslanci, kteří si obrátili za hlavní úkol své činnosti prosadit české národní právo. Německo-nacionální poslanci do říšské rady, byvše uraženi afférou libereckou, rozlíli si octet s předsedou ministerstva, Taaffem a s pomocí Mladočechů, kteří ne snad z přátelství k Němcům, ale ze zásady a za vlastním cílem prohlásili opozici vláde, porazili dispoziční fond vládní, který býval dříve poslušně vždy říšskou radou povolen. Hrabě Taaffe honem otočil se ku konservativní pravici, tak že se zprvu mělo za to, že se obrátí snad k Slovanům, brzy ale změnil taktiku a nyní pokouší se znovu sezáplátovati většinu bez pomoci Slovanů. Následkem toho všeho byl, že ministr Kuenburg následoval českého ministra Pražáka, který se následkem projevené mu z české strany nedůvěry poděkoval. Deje Kuenburgova byla přijata a z obou ministerských míst nedošlo k obsazení. Jak tato krize nešla, nelze se dosud domyslet, ale každý pád dodělali se mladočeskí poslanci znamenitých úspěchů.

V jižní Americe byl minulý rok zvláště úrodným na drobné bouře a povstání, které jsou v této části světa častější, však neměly žádných závažných následků.

Jak v Evropě, tak v jižní Americe památným čtenými dělníci, nepokoji, které měly dosti závažných následků. Stávkový Coen v Tennessee a Homesteadu se svými krvávnými potyčkami zajisté utkvějí dlouho v paměti lidí a jest snad náležející, že tato generace se podobných utržeností více nedočká. Jinou vážnou událostí byla stávka zřízenec pouliční dráhy v Buffalo, která na delší dobu spoutala dopravu v onom městě. V Anglii uvrhla stávka dělníků v přádelnách mnoho tisíc lidí náručí bídě, kteráž měla za následek zároveň klesnutí veškerého obchodu v Anglii. Stávka herafků v Carmaux ve Francii byla též vážnou událostí a hrozila jeden čas vážnými následky. Mimo to udály se menší dělnické nepokoje v jiných zemích, jako v Belgii, Rakousku a jinde.

Co se týče vymoženosti na poli vědy, zajisté učinil rok 1892 značný pokrok ku předu a nezůstal co se týče mravnosti a společenských poměrů pozadu za roky minulými.

Republika v nebezpečí

An každý spřítomný přítel svobody těší se tomu, že republika ve Francii s tím svobodou po 21 letém trvání nezvratitelně je zakotvena, zmítána je náhle a nenadále země ta bouří, jenž hrací otáčet základy republiky té a tím i svobody. Bouří tou jest vyšetřování činů, které děly se společností panamskou a kteréž rakovinou korupce nakazily celé ozvušší veřejného života tamějšího.

Před 10 lety pojel slavný inženýr, Ferdinand de Lesseps, smělou myšlénkou, spojiti průplavem panamským oba oceány, Atlantik s Pacifikem a zkrátiti tak cestu po vodě z Evropy k západnímu pobřeží Amerického a východnímu pobřeží Asijského o přelovici až dvě třetiny. Myšlénka tato nebyla ovšem zcela touhou, však až do té doby, kdy Lesseps se jí ujal, považována všeobecně za nemožnou. Když však Lesseps, slavný Lesseps, který ku zdárnému uskutočnění přivedl spojením moře rudého se středozemním, zřízení průplavu suzského, o čemž bylo druhdy právě tak pochybováno, provedení průplavu panamského možným uznal, neohloupil se čili Francouzi odvážlivého podniky, aby jej provedli.

Však aby možnému zdaru cesta upravena býti mohla, musely veliké překážky dříve a cestu uklizeny býti. Musel přemozen býti každý odpor, musela odstraněna býti nedůvěra, muselo způsobeno býti nadšení a povzbuzena hrdost a národní pých lidí francouzského. Lesseps a jeho soudruzi v podniky věděli dobře, jak mocným činitelem jsou peníze a proto nerozmýšleli a neváhali jich používat. Jednalo se tu o podnik, vyžadující tisíce milionů a tu jednotlivé miliony byly maličkostí. Bylo zapotřebí získati koncese a dobrou vůli vlády i sněmu a používáno k tomu efilí peněz u osob vysoké postavení; bylo zapotřebí zbuditi v lidu důvěru a nadšení k podniky pomocí časopisectva a miliony věnovány na "ohlásky" v sloupech ohlaškových i redakčních. Bylo zapotřebí odstraniti odpor, buď skutečný, neb jen předstíraný za účelem "zdfmán" společnosti a k tomu sloužily nové miliony.

Když vyčerpány mnohé zdroje příjmů, když akcie neměly již přitažlivosti, muselo pomýšleti se na nové prostředky k sehnání peněz, aby se ve práci mohlo pokračovati. Volala cesta loterie. K té však musila být opět koncese vlády a opět musela se kupovati přízeň k podniky a sice, nás ledkem vzbuzené jednou chtivostí a korupce, mnohem dražde, než prvě. Zdá se to skoro k neuvěření, ale vyšetřování vykazuje, že z přijmů peněz vynaloženo bylo na:

Table with 2 columns: Description and Amount. Items include: Úprava práva a organizace (435,000,000), Koncese a všeobecné vydání (12,000,000), Ohlášky, daně atd. (17,500,000), Materiál a doprava (38,200,000), Kontraktory (88,600,000), Koupí panamské dráhy (18,000,000), Akcionářům vyplaceno úroků a úplatů na kupce loterií (34,200,000).

Z této obrovské částky, skoro 260 milionů dolarů, přes tisíc milionů franků, bylo tečky do podniky samotného vloženo 140 milionů dol., tedy něco přes polovici, 54 milionů bylo buď akcionářům vráceno ve způsobě úroků na dluhopisy, aneb uloženo ku splátcet loteriálních losů. Ze zbývajících vydání, v prvních tři pololetích, většina z oněch 64 milionů, bylo rozmařeno a rozkramařeno, koruptně použito.

A či to bylo jmění, či to byly peníze, jimiž tak hanobně bylo hospodařeno? Byly to většinou úspory obecného lidu francouzského, v němž zbudena byla důvěra k podniky a pýcha národní a který ochotně snašel je k nohoum poloboha svého,

Lesseps a nyní zvidlá ten lid, jak hanobně bylo s jeho peněmi hospodařeno, jak jimi bylo mlháno, jak mláto do podniky, ku kterému byly určeny, vkládány byly do bezdůvěrných kapes nevědomých zástupců a vůdčů politických a zprohájých kuběn časopiseckých. Proto nemůžeme diviti se, že vždy horlká krev francouzská pění se při odhalování těchto hanobností.

Kdyby podobná událost oběhla se v této zemi, měla by ovšem v záplét smutení od vlády strany, kteráž by vinou byla hanobnost takových. Však tím by netrpěla svoboda, aniž byla by v nebezpečí oválna. Zde všichni strany střeží svobody bedlivě a žádná ji neohrožuje. Zde nerozlišujeme se v cíli, nýbrž pouze v cestách. Jinak ale v republice francouzské. Tam je strana svobody pouze jedna, strana republikánská, kdežto proti ní stojí a úklady jí strojí na jedné straně royalisté, přívrženci rodiny bývalých králů francouzských, na straně druhé monarchisté, přívrženci rodu Napoleonů a tím pomáhají vyšetřovateli, jimž každá změna byla by vítanou. Pád strany republikánské ve Francii znamená tudíž znovuzřízení buď království, neb císařství. Ak tomu pracují, k tomu směřují všichni nepřátelé republiky a odhalení korupce v záležitosti panamské jest jim nejen vítanou, nýbrž i velice vydatnou zbraní. Nezářatel republiky na podporu ostatních vlád evropských směle počítati mohou, jest jisto. Necht království, necht monarchie, bude jim vítanější, než republika. Klesnutím této bylo by jim mocným důvodem ku tlumení snah svých národů po svobodě a samosprávě; ba již odhalení korupce panamské samo jest jim prostředkem vydatným, ani škodolihé mohou k nim poukazovati a republikánské zřízení odsuzovati, v němž takové věci jsou možnými.

Proto nepřekvapují nás zprávy o vážných obavách, jež chovají praví vlastenci francouzští, nepřekvapuje nás, že moci trojspolku k zbrojení se chystají, vzdor tomu, že od rezervané Francie jim žádné nebezpečí hroziti nemůže.

Doufáme však vzdor tomu, že nedojde tam k nejhoršímu; doufáme, že ovládne tam zdravý smysl a vlastenečtí a hanebnosti spáchané, že nebudou počítány na účet systému, na účet republiky a svobody, nýbrž na účet pachatelů.

Jedno však budí v nás vážné obavy. Zdáli totiž následkem rozruchu nynějšího a možných změn politických ve Francii, nenastane přestávka v sbližování se Ruska francouzskému. Že by toto v skutku nastalo v případě změny formy vládní ve Francii, jest ovšem jisto; však ono i možno jest, že bouře, která Francii nyní zmítá a její vady světu odkrývá, odpudivě na Rusko působiti může, ku velké škodě národů českého a slovanstva vůbec; povážlivou známku v tom směru jest vystoupení časopisu Novoje Vremye proti alianci rusko francouzské.

Pečujte o své ditky.

Tak volá každý lidumil všem otčím vstříc. Zachovejte svůj největší poklad v zdraví a štěstí. Nyní, když chladnější počasí převládá, každý jest v nebezpečí nastudnutí, které může mít následky smrtelné. A přece jest pomoc velmi snadná a lacina. Sezeráe Balsam pro plícni neduhy vyléčí každý případ kašle, chřaptivosti, bolení v krku, zánětu, záduchy a jest výtečným lékem při všech nemocích plíce a hrtaou. Nečekejte až se nemoc rozmůže, nýbrž hned při prvních známkách kupte si Severův Plícní Balsám, láhev za 50 ctů., menší za 25c.

W. F. SEVERA, český lékárník, Cedar Rapids, Ia.

Nejlepší lékem proti kašli a nastuzení jest Dostalův Plícní Balsám, uznávaný všemi, kdož ho skusili.

Naš státní sněm.

Tímto týdnem započalo zasedání našeho státního sněmu, zvoleného minulý podzim. Tak jako ve sněmu minulém, nebude i v tomto většinou republikánské, jako bývalo druhdy; ba, nemá žádná politická strana většinu. Čítá se v sněmovně poslanců 49 republikánů, 11 populistů čili neodvislé strany lidové a 10 demokratů; v senátu 14 rep. 14 pop. a 5 dem.

Hlavní pozornost zaujmá ovšem z té příčiny záležitost organizace obou sněmoven, od kteréž závisí nejen patronáže, nejen obsazení toho sta neb dvou úřadů a úřadečků ve sněmu, nýbrž i sestavení komisí, v jejich rukou z větší míry spočívá osud předloh zákonů.

Již od volby, jakmile zjištěno bylo, že republikáné s populisty mají asi stejné hlasů, ale že těch několik demokratů drží klíč ku celé situaci, odhývaly se porady mezi demokraty a populisty o rozdělení mezi sebou moci i kořisti; a sdělovalo se jednou dobrou, že dohodnuti bylo již docela a sice, že v senátu pomohou zvoliti předsedu populistů demokratům, kdežto ve sněmovně zvolen bude předseda populistů pomocí demokratů. Však die novějších zpráv zdá se, že dohodnuti to se neuskutečnilo, následkem tvrdosijnosti některých zástupců strany lidu, kteří požadují, aby se jim demokraté vzdali úplně; požadují prý, aby jim pomohli zorganizovat obě sněmovny a přijmouti zákon ustanovující lezeční sazbu i ku kontrole dobytých útek obrad, aniž by sami co určitého jim nabíleli. Od výsledku tohoto vyjednávání ovšem závisí, z které strany budou předsedové sněmoven zvoleni i do značné míry směr zákonodárství.

Jak zdárným a prospěšným bude tento sněm, lze těžko předvídati. Že před 2 roky sněm očekávání v něj kladené sklamal, je známo. Lid zvolil tehdy rozhodnou většinu na vrženců strany alianční, však výsledek byl chatrný. Velmi mnoho času bylo zmrháno bezúčelným a ničím neospravedlněným sporem volebním a zbytek zasedání byl z většinou neplodným. Letos, an nemá žádná z politických stran většinu, jest záhadou, zdali jednání sněmovny bude plodnějším než minule, aneb zdali bezúčelnými tahanicemi stranickými opět čas mrhán bude. Příležitosti k mrhání časem bude nepochybně dost. Je tu v první řadě volba senatora na místo sen. Paddocka a několik sporů o místa poslancecká.

Na koho senátorský plášť Paddock padne, je rovněž nemožno předpověditi. Ucházet se je dost a sice ve všech stranách, aniž by která mohla s jistotou na vítězství počítati, an nikdo nemůže být zvolen, když by nedostal několik hlasů se strany jiné, mimo strany vlastní. Paddock by ovšem byl rád svým vlastním nástupcem a opírá své nároky o působilnost svou v senátu v zájmech rolnictva. Též Lambertson, bývalý vládní zástupce za doby Clevelanda, se jmenuje; nepochybně očekává se, že by thán jeho, guv. Boyd, mohl ma získati několik hlasů demokratických. Též zvolený guvernér Crouse prý by se obětoval a pro něho pracují ze všech sil přátelé Majorsovi, kterých by tím stal se guvernérem.

Ve straně lidu bylo by Van Wyckovo zvolení vítaným a byl by to v pravdě divný koloběh udalostí, aby zvolen byl na místě Paddocka, který jej před 6 lety z téhož místa vypíchnul. Deeb, Poynter, Powers a jiní jsou též ochotni se obětovati.

Demokraté, ač v nepatrném počtu, nevzdávají se naděje, že by mohly nastati okolnosti takové, že by mohli zvítěziti,—ovšem pouze hromadným přispěním některé z druhých

dvou stran, když by tyto jedna druhá chtěly vítězství přezásti. Nejděstěji jmenovani jejich kandidátů jsou: Bryan, McKeighan, sudí Broady, Boyd a jiní.

Nepochybně že zápas o senátorský vyládká drahně času,—leďa by se zastupci strany lidové i o té otázce s demokraty dohodli. Na každý pád ale slibuje být letošní sněm zajímavým.

Časopis Hospodář.

Lednové první číslo Hospodáře se právě rozestřilo. Číslo toto vyrovná se všem dřívějším a v mnohém je ještě předt. Obsah jeho jest opět velmi rozmanitý. Obsahuje velké množství látky původní, zvláště pro "Hospodář" upravené, mimo velkého výběru látky vybraných nejlepších amerických anglických a německých hospodářských listů a zpráv o boru hospodářského ve Washingtonu a rozličných hospodářských zkušenostech stanic po celých Spojených Státech. Na první stránce přináší článěk "Francouzská plemena koňská", od L. W. Dongrea, a vyobrazením hřebce "Turo", vlastního p. Coadem ve Fremont, Neb. Další články jsou následující: Barva jerseykých krav. — Pokroky v chovu hovzího dobytka. — Lacina vepřovina.—Větrání stáje.—Krmení čerstvým ovsem.—Stáj pro vepřový dobytek. — Proč mnoho farem se nevyplácí. — Vojtěška—Ječmen — Redakční noticky. — Zvěrolékařství (léčení rozličných nemocí koní, hovzího dobytka atd.). — Drábežnictví. O nasazování vajec. — Včelařství (red. V. Koupal). Hotovení vosku. — Štěpařství a zahradnictví (red. F. J. Olian). — Novoroční. Petružel oλέná v zimě. Stojí za zkoušku. — Hovorna. — Dopisy. — Cukrovarnická škola. — Seznam českých osadníků v Americe. Dokončení seznamu osadníků v okresu Butler, v Nebrasc. — Dále množství drobností a pokynů ze všech odborů hospodářství. — Jak jsme dříve sdělili, snažme se, abychom učinili "Hospodář" tím, čím býti má. Na dosud poměrně malý počet odběratelů jest "Hospodář" zajisté dosti dokonalým listem, však my chceme list tento stále zdokonalovati. Počali jsme jej vydávati dvakrátě týdně, ovšem ve zmenšeném formátu, však pakli dostane "Hospodář" přes 2,000 odběratelů, slibujeme jej zvětšiti opět na dřívější jeho formát bez zvýšení předplatného. Proto by měl každý rolník český přičiniti se o rozšíření tohoto listu, jediného to českého listu hospodářského v Americe, čímž získá již jen rolníci sami. Předplatné na "Hospodáře" obnáší jeden dollar ročně. Adresa: "Hospodář, Omaha, Neb.

Minulé zimy trpěl jsem nastuzením tak, že obával jsem se, že již mám zárodek souchotí, když byl jsem upozorněn na Dostalův Plícní Balsám. Zkusil jsem jej a jedna láhev vyhojila mne úplně. J. M. Liška.

Vyhlaška!

Pro místo administrators Bohemian Voice a tajemníka Národního Výboru hledá se způsobilý muž, který by mohl zastávati veškeru korespondenci a správu při listu, pečovati o jeho šíření se a prospívání, sbírat materiál pro budoucí dějiny Čechů v Americe a konati při tom práci tajemníka Nár. Výboru a pečovati všemožně o zájmy a dílely jeho. Úplná znalost češtiny a slušná angličtina se vyžaduje. Plat od 100 výše měsíčně, dle způsobilosti. Přihlášky s doporučením občanských občanů svého okolí a po případu i dtkavy způsobilosti necht zalhoti se do 25. ledna 1893 na předsedu Nár. Výboru, p. d. adresu: L. J. PALDA, CEDAR RAPIDS, IOWA.

Z CLARKSON, NEB.

Nejsrdčnější díky vzdávám tímto psím Reg. Mikulové a M. Mat-hauerové, kteréž se zvláště pečlivě vzpomněly toho, že doba včasná jest doba radosti a blahobytu a svým dtkám, kteréž pečlivě matky pozorovaly, způsobilý svým dary a svou ostarostí blahobytu chlely. Vše pomozte a obětujte k mé rodině vyje se mi hluboko v srdce a takovtla v něm vděčnost k Vám. V čtá. ANT. ODVÁRA. Clarkson, Neb., 26. pros. 1892.